

De gruwel heeft geen toekomst

23 MAART 2016 | Rik Coolsaet, Gewoon hoogleraar (UGent). Deze maand publiceerde hij 'Facing the fourth foreign fighters wave. What drives Europeans to Syria, and to Islamic State?'

Ook de huidige terreurgolf zal vroeg of laat op haar grens botsen, zegt **Rik Coolsaet**. Wanneer dat is, hangt mee af van de manier waarop wij reageren.

Jeroen Los

Er zijn geen woorden voor de gruwel in Zaventem en Brussel. Enkel pijn.

Het was het scenario dat iedereen vreesde. Sinds de aanslagen in Parijs bereidden alle Europese hoofdsteden zich voor op wat er gisteren in ons land plaatsvond: een reeks gelijktijdige terroristische aanslagen, gepleegd door teruggekeerde Syriëstrijders, geholpen door plaatselijke sympathisanten. Nog voor ze werden opgeëist door Islamitische Staat (IS), droegen ze al duidelijk het handelsmerk van de terreurorganisatie: kalasnikovs, bompakketten en zelfmoordaanslagen, met zo veel mogelijk menselijk leed als doel.

Al vele maanden geleden werd gewaarschuwd dat we zouden moeten wennen aan meer aanslagen, bommeldingen, valse en echte alarmen en huiszoekingen. Ook in Europa, ook in ons land. Maar het zal nooit wennen. Bovendien kan niemand voorspellen wanneer deze golf van aanslagen eindelijk voorbij zal zijn. Nochtans zal dat ooit het geval zijn.

Maar vandaag hebben we te maken met een terreurbeweging die – meer dan het ‘oude’ Al-Qaeda of het extreemlinkse terrorisme van enkele decennia geleden – het voorwerp is geworden van allerlei soorten fantasieën van allerlei soorten individuen.

IS spreekt tot wie op zoek is naar gruwel, maar ook naar avontuur; tot wie op zoek is naar een ander soort leven, maar ook tot wie psychisch gestoord is; tot moeders met kinderen, maar ook tot straatschoffies; tot dertigjarigen, maar ook tot dertienjarigen. We zijn nog niet in het reine gekomen met wat die aantrekkingskracht veroorzaakt.

Met godsdienst heeft het allemaal weinig te maken. Wie naar ginder trekt, doet dat meestal niet om religieuze redenen, liet Europol twee maanden geleden nog verstaan. Vaak gaat het ook niet om politieke redenen. Daarin verschilt de huidige golf vertrekkers en terugkeerders van hun voorgangers.

Muriel Degauque

Want het is niet de eerste keer dat landgenoten naar een buitenlands strijdtoneel trekken om er de wapens op te nemen. Als eerste westerse zelfmoordterroriste haalde Muriel Degauque, geboren in Charleroi en getogen in Brussel, in 2005 het nieuws met een aanslag in Irak. Het ging toen vaak over doe-het-zelfterroristen, die weinig contact hadden met georganiseerde terreurorganisaties en hun eigen weg moesten zoeken. Degauque en haar man trokken op eigen houtje, met hun auto en spaargeld, naar een jihadi-strijdtoneel. Zij dacht wellicht de geschiedenis te veranderen, maar de geschiedenis zal haar vergeten.

Maar wie de afgelopen jaren naar Syrië trok, kon aansluiten bij een lokale terreurgroep, die bovendien lang de wind in de zeilen leek te hebben. Een aantal Syriëgangers keerde gedesillusioneerd terug, om de draad van hun vroegere leven opnieuw proberen op te pikken. Maar sommigen kwamen getraind terug, met ervaring met vuurwapens en met haat tegen hun land van herkomst. Zij sloegen gisteren toe.

Aan de vorige terreurgolven kwam steevast een einde. Ze doofden uit door politieel optreden, door het langetermijnwerk van inlichtingendiensten, door de arrestatie van hun leiders en de uitschakeling van hun trainingskampen. Ook het toegenomen besef dat wereldwijd de meeste van hun slachtoffers moslims waren, deed terreurgolven luwen. Net als de afschuw die hun daden veroorzaakten, zelfs in eigen kringen.

Dat staat ook deze generatie aanslagplegers te wachten. Er bestaat geen eindeloos reservoir aan individuen die de gruwel van gisteren willen herhalen en bestendigen. Netwerken worden opgerold. De opmars van IS in Syrië en Irak is gestopt. Het aantal vertrekkers, ook vanuit België, is fors afgenomen. Uit wereldwijde opiniepeilingen, ook in het Midden-Oosten, spreekt afschuw voor IS.

Massamoord

Ook de huidige terreurgolf zal vroeg of laat op haar grens botsen. Wanneer dat is, hangt mee af van de manier waarop wij reageren. Net als in het verleden willen de terroristen angst en ontreddeiding zaaien, in de hoop dat de overheden overreageren en zij daardoor nieuwe rekruten kunnen werven.

In juli 2005 dankte burgemeester Ken Livingstone de Londenaren voor de manier waarop zij op de laffe aanslagen in hun stad hadden gereageerd: 'Dit was geen aanslag tegen de rijken en machtigen, tegen presidenten of eerste ministers. Hij was gericht tegen gewone, werkende Londenaren, zwart en blank, moslim en christen, hindoe en jood, jong en oud. Het was een slachtpartij in het wilde weg. Met ideologie heeft dat niets te maken, zelfs niet met geperverteerd geloof. Het is massamoord met als doel de Londenaren tegen elkaar op te zetten. Maar wij zullen ons niet uit elkaar laten spelen. We zullen solidair zijn en aan de kant van alle slachtoffers staan.'

Hoe gevaarlijk de huidige golf aanslagplegers ook moge zijn, door de gruwel die zij veroorzaken in de straten van Ankara en Istanbul over Raqqa en Mosoel tot Brussel, zullen zij verder afglijden tot wat ze in werkelijkheid zijn: een gewelddadig randverschijnsel zonder toekomst.

LEES MEER

VANDAAG | REPORTAGE - LAWAAIERIGE HOOFDSTAD PLOTS HEEL
STIL

Brussel is bang, benauwd, bedroefd

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160322_02197845)

VANDAAG | Geert Bourgeois: 'Privacy moet kunnen wijken voor veiligheid'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160322_02197637)

VANDAAG | **KORT**

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160322_02197804)

VANDAAG | **GETUIGENIS**

'Ze zagen niets door het stof in hun ogen, hun haren waren verbrand'

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160322_02197909)

VANDAAG | **Brussel**

(http://www.standaard.be/cnt/dmf20160322_02197802)

Rik Coolhaet, Gewoon hoogleraar (UGent). Deze maand publiceerde hij 'Facing the fourth foreign fighters wave. What drives Europeans to Syria, and to Islamic State?'

Er bestaat geen eindeloos reservoir aan individuen die de
gruwel van gisteren willen herhalen

ALLE ARTIKELS VAN DE LAATSTE 24 UUR » (/NIEUWS/MEEST-RECENT)

Meer?

Lees de volledige krant digitaal.

(<http://www.standaard.be/plus/ochtend>)